

УДК 355.231.3:005:378(045)

DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi51.367>

Сеvрук В. А.,
orcid.org/0000-0001-9170-4940

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ

У статті проаналізовано теоретичні основи формування педагогічної культури майбутніх офіцерів. Військова освіта інтегрується в державну систему освіти на засадах єдиної законодавчої та нормативно-правової бази. Виділено чинники, які сприяють ефективному функціонуванню системи військової освіти. Закцентовано на Концепції розвитку сектору безпеки і оборони України, а саме на важливих напрямках розвитку означеного сектору.

Військова освіта базується на принципах науковості, гуманізму, демократизму, послідовності та безперервності і здійснюється на засадах компетентнісного підходу. Військова освіта – це процес професійної підготовки військових фахівців, які володіють систематизованими, фундаментальними та спеціальними знаннями воєнної науки, необхідних військовослужбовцям для військової служби та виконання військового обов'язку, практичної діяльності, зміцнення бойової готовності ЗСУ і створення матеріальних, інтелектуальних і духовних цінностей в інтересах забезпечення національної безпеки та оборони України.

Особливу увагу зосереджено на питаннях формування різних видів культури майбутніх офіцерів (управлінської, комунікативної, мовленнєвої, педагогічної тощо). Важливим є підвищення управлінської, комунікативної культури майбутніх офіцерів. Проблемам формування педагогічної культури фахівців різних спеціальностей присвячені роботи багатьох дослідників. У конкретних проявах педагогічної культури офіцера є елементи його військово-педагогічної підготовки, таланту, загальної культури. Роль у розвитку його культурного рівня відіграють психологічні особливості та здібності: мислення, почуття, воля, спрямованість особистості, а також специфічні знання, уміння, навички та звички.

Теоретичний аналіз понятійно-термінологічного поля дослідження проблеми формування педагогічної культури майбутніх офіцерів Збройних Сил України окреслює нові завдання, першочерговим з яких визначаємо визначення особливостей формування педагогічної культури майбутніх офіцерів СВ у вищих військових навчальних закладах.

Ключові слова: майбутній офіцер, педагогічна культура, військова освіта.

Постановка проблеми. Зміни, що відбуваються в соціокультурному й економічному житті українського суспільства зумовили необхідність якісного перетворення характеру та змісту праці в багатьох професійних сферах. Ці процеси спричинюють і відповідні трансформації в системі вищої військової освіти України.

У сучасних умовах воєнної агресії Російської Федерації проти нашої держави виникає надважливе завдання у напрямі вдосконалення професійної підготовки військового контингенту в Україні – забезпечити якість підготовки військових фахівців.

Військова освіта інтегрується в державну систему. Освітній процес у вищих навчальних закладах єдиної системи військової освіти формується з урахуванням специфіки військової служби. Виникає потреба в конструктивних змінах у системі професійної підготовки військових фахівців з вищою освітою – представників офіцерського корпусу, з урахуванням сучасних вимог і потреб сьогодення.

Аналіз досліджень. Актуальні проблеми військової освіти були в центрі уваги дослідників О. Барабанщикова, І. Бінька, Г. Гайдукевича, С. Гречка, Д. Іщенка,

В. Олійника, В. Шостак та ін. Підготовку майбутніх офіцерів до професійної діяльності вивчали М. Дорошенко, В. Ковалевський, В. Кушнір, М. Нецадим, В. Шевченко та ін. Питанням методики підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності були присвячені наукові праці А. Галімова, В. Беспалька, А. Лігоцького. Питання виховання курсантів ВВНЗ були предметом дослідження Г. Темка, М. Томчука. Психолого-педагогічним аспектам підготовки майбутнього офіцера приділено увагу в дослідженнях таких науковців: О. Виноград, М. Морозов, Т. Олійник, В. Ягупов та ін.

Мета статті – проаналізувати теоретичні основи формування педагогічної культури майбутніх офіцерів.

Виклад основного матеріалу. Підготовка майбутніх офіцерів для ЗСУ здійснюється на підставі державного замовлення відповідно до Закону України «Про освіту» (2017) з урахуванням специфічних особливостей військової професії. Можемо узагальнити, що ефективне функціонування системи військової освіти залежить від різних чинників:

- нормативно-правової бази вищої освіти;
- сукупності ВВНЗ, в яких здійснюється професійна підготовка військових фахівців з певних професійних напрямів і спеціальностей з урахуванням специфіки майбутньої професійної діяльності офіцерів;
- формування сучасної моделі розвитку системи професійної військової освіти в Україні з урахуванням процедур оперативного планування військових формувань світового рівня [6];
- оптимізації освітнього процесу у ВВНЗ на основі вивчення сучасного стану, цілей і змісту, проблем і перспектив розвитку військової освіти в Україні;
- сучасного наукового забезпечення функціонування та розвитку ЄСВО [4], розробки теорії, методології та практичних рекомендацій управління якістю військової освіти;
- вдосконалення навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у ВВНЗ, розглядаючи військово-педагогічний процес як систему методологічних і організаційно-методичних засад [11];
- урахування професійних якостей майбутніх представників офіцерського корпусу в цільовій моделі процесу підготовки військових [14] та ін.

У Постанові «Про створення єдиної системи військової освіти» [3] окреслено три етапи розбудови освіти майбутніх офіцерів: перший етап – 1997–1998 рр., другий – 1999–2000 рр. та третій – після 2000 року. Зазначимо, що в означеному документі чітко прописані основні завдання створення ЄСВО впродовж усіх етапів:

- з метою створення оптимальної мережі ВВНЗ, уникнення дублювання необхідно здійснювати уточнення напрямів і спеціальностей підготовки військових фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів, ураховуючи інтереси всіх військових формувань ЗСУ та потреби в офіцерських кадрах певної спеціальності відповідно до державних стандартів освіти та кваліфікаційних характеристик, за якими необхідно готувати майбутніх офіцерів;
- оптимізацію змісту військової освіти доцільно здійснювати відповідно до державних і відомчих вимог, військово-технічної політики, сучасних потреб (згідно з державним замовленням) та з урахуванням досвіду підготовки офіцерського корпусу;
- професійна підготовка майбутніх офіцерів у ВВНЗ повинна враховувати потреби в подальшій інтеграції військової та цивільної освіти, тобто інтеграцію ЄСВО із загальнодержавною системою освіти;
- удосконалення професійної підготовки майбутніх офіцерів передбачає використання в ЄСВО ефективних педагогічних технологій, сучасних форм і методів навчання, що потребує створення бази методичного та інформаційного забезпечення підготовки офіцерських кадрів у ВВНЗ й удосконалення структури єдиної системи військової освіти;

– використання чітких критеріїв оцінки якості підготовки майбутніх офіцерів та їх відповідність державним освітнім стандартам на основі визначеної діагностичної мети та об'єктивних методів контролю.

Засадничим вектором вищої військової освіти дослідники визначають вирішення ключових завдань:

- приведення підготовки військових фахівців у відповідність до вимог державних освітніх стандартів вищої освіти і кваліфікаційних вимог до підготовленості випускників;
- інтеграція ВВНЗ у структуру видів і родів військ;
- розвиток науки про навчання, виховання і розвиток особистості майбутнього військовослужбовця, зокрема військової педагогіки.

У Концепції розвитку сектору безпеки і оборони України [16] важливими напрямками розвитку означеного сектору визначено:

- запровадження інтегрованої системи освіти, бойової та спеціальної підготовки персоналу в секторі безпеки та оборони із залученням викладачів, інструкторів із держав – членів НАТО і ЄС;
- формування нової культури безпеки зі збереженням за необхідності спеціалізації та індивідуалізації системи підготовки кадрів;
- підвищення рівня індивідуальної фахової підготовки особового складу органів державного та військового управління, його відповідальності за прийняття рішень;
- підвищення ефективності підготовки наукових кадрів та функціонування системи кадрового забезпечення науково-технологічної й освітньої діяльності у секторі безпеки та оборони.

З метою реформування та розвитку ЗСУ передбачається проводити роботу в таких напрямках освітньої діяльності:

- удосконалення системи підготовки військ (сил);
- досягнення показників бойової підготовки майбутніх військовослужбовців за стандартами НАТО;
- спрямування на досягнення якісних показників нової моделі ЗСУ, що значною мірою залежить від якості підготовки офіцерського корпусу;
- інтенсифікація підготовки та професіоналізація майбутніх офіцерів [16].

Ми погоджуємося з думкою науковців [11], що місія сучасної системи військової освіти в Україні полягає у забезпеченні потужного, інноваційного розвитку сфери безпеки та оборони нашої держави. Основним шляхом виконання окресленого завдання є вдосконалення сучасної системи військової освіти з метою підготовки висококваліфікованих фахівців військового сектору з високим рівнем професіоналізму, компетентності, інтелектуального розвитку, лідерських якостей, загальної та військово-професійної культури; формування інтелектуального та духовного кадрового потенціалу ЗСУ.

Отже, військова освіта розглядається як різновид професійної освіти, що має на меті підготовку фахівців з різних напрямів військової справи [10]. Вагомим результатом багатомірного процесу військової освіти покликана бути цілеспрямована і різнобічна професійна підготовка офіцерських кадрів у ВВНЗ.

Дослідники зазначають, що військова освіта спрямована на підготовку військових фахівців у галузі знань «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» та у 21-й «цивільній» галузі знань за ліцензованими спеціальностями та спеціалізаціями. Це понад 70 спеціальностей та майже 150 спеціалізацій. У ВВНЗ здійснюється підготовка курсантів, слухачів, студентів, ад'юнктів, докторантів для подальшої служби на посадах офіцерського або начальницького складу з метою задоволення потреб різних формувань ЗСУ, утворених відповідно до законів України. Випускники ВВНЗ після закінчення навчання отримують дипломи державного зразка.

Військова освіта базується на принципах науковості, гуманізму, демократизму, послідовності та безперервності, незалежності від втручання будь-яких політичних

партій, рухів, інших громадських та релігійних організацій і здійснюється на засадах компетентнісного підходу. Отже, основною метою діяльності системи військової освіти є забезпечення підготовки майбутніх фахівців військового профілю, які володіють високим рівнем професіоналізму, компетентності, інтелектуального розвитку, загальної та військово-професійної культури [1].

Зважаючи на те, що проблема професіоналізації військової освіти в Україні потребує конкретизації головних напрямів, змісту та перспектив, важливим аспектом, що визначає спрямованість військової освіти, є розуміння її сутності.

Отже, військова освіта – це процес професійної підготовки військових фахівців, які володіють систематизованими, фундаментальними та спеціальними знаннями воєнної науки, необхідних військовослужбовцям для військової служби та виконання військового обов'язку, практичної діяльності як у мирний час, так у разі ведення бойових дій, зміцнення бойової готовності ЗСУ і створення матеріальних, інтелектуальних і духовних цінностей в інтересах забезпечення національної безпеки та оборони України.

У контексті нашого дослідження військову освіту розглядаємо як процес професійної підготовки майбутніх офіцерів ЗСУ, що поєднує різні аспекти – військову, спеціальну, гуманітарну, фізичну, теоретичну і практичну підготовку, формування у курсантів розуміння специфіки діяльності офіцерів Сухопутних військ, мотивування їх до професійного розвитку, беручи за основу постать офіцера майбутнього.

Важливим аспектом освіти у ВВНЗ є гуманітарна підготовка, яка, на думку дослідників, має обов'язково пов'язуватися зі змістом майбутньої практичної діяльності фахівця [5, с. 14].

Отже, важливим у ВВО є професійна спрямованість гуманітарної підготовки майбутніх офіцерів ЗСУ, зорієнтована на виявлення особистісного сенсу військово-професійної діяльності з використанням гуманітарних знань. Знаходимо підтримку такої думки в роботі Л. Оршанського, який розглядає професійну спрямованість гуманітарної підготовки як педагогічну проблему сучасності [7], та С. Король, яка досліджувала професійну спрямованість гуманітарної підготовки фахівців інженерного профілю в університетах [5].

Аргументуємо важливість гуманітарної підготовки майбутніх офіцерів СВ ЗСУ такими роздумами. Гуманітарні знання необхідні майбутнім офіцерам СВ для ефективного виконання функцій управління військовим колективом, підлеглими, що потребує не лише загальнокультурного розвитку, а й готовності до оптимізації міжособистісної взаємодії у військовому колективі на рівні вияву педагогічної культури. Адже сфера професійної діяльності офіцерського корпусу охоплює не тільки військово-професійні аспекти, а й організаторські, керівні, психолого-педагогічні, комунікативні, виховні, навчальні, результативність яких безпосередньо залежить від рівня гуманітарної підготовки та сформованості педагогічної культури майбутніх офіцерів.

Особлива увага дослідників зосереджується на питаннях формування різних видів культури майбутніх офіцерів (управлінської, комунікативної, мовленнєвої, педагогічної тощо). Так, Л. Пашко зазначає, що управлінська культура проявляється в досконалості службової діяльності, є вирішальним чинником успіху в управлінні людьми, де вирішальним чинником є міжособистісна взаємодія і спілкування [9]. Педагогічні аспекти управлінської культури майбутніх офіцерів характеризував В. Сотник, наголошуючи, що значна частина офіцерів не використовує досягнення гуманітарних наук, хоча для якісного вирішення проблем службової діяльності «покращення управлінської культури майбутнього офіцера зумовлене перш за все гуманізацією, гуманітаризацією, демократизацією стосунків у ЗСУ» [15, с. 271].

Важливу роль у формуванні й удосконаленні сучасного українського офіцерського корпусу відіграють ВВНЗ, де готують генерацію військових інтелектуалів, яка в майбутньому будуватиме і гарантуватиме безпеку країни. Досягненню окресленої

мети сприятиме підвищення комунікативної культури майбутніх офіцерів [8]. Це оптимізуватиме міжособистісну взаємодію офіцерських кадрів на різних рівнях професійної діяльності. Таким чином, професійна діяльність фахівців, що базується на міжособистісній взаємодії (до якої можна віднести і роботу офіцерів ЗСУ), повинна відзначатися належним рівнем культури, а виховний, навчальний і загалом освітній вплив офіцерських кадрів на підлеглих – високим рівнем педагогічної культури, що залежить від рівня психолого-педагогічної підготовки майбутніх офіцерів до організаторської та виховної діяльності і є складовою частиною загальної культури. Слушною в такому контексті є думка В. Зеленого, що розвиток педагогічної культури суспільства зумовлений мірою творчого підходу особистості до власної діяльності [2, с. 16].

Проблемам формування педагогічної культури фахівців різних спеціальностей присвячені роботи багатьох дослідників.

Педагогічна культура – це прояв загальної культури в умовах військово-педагогічного процесу. Наявність останньої передбачає набуття психолого-педагогічних знань, умінь і навичок з метою вдосконалення стилю та методів виконання офіцерами службових обов'язків в умовах сучасного розвитку суспільства. Розвиток педагогічної культури офіцера зумовлюється багатьма об'єктивними, соціальними та психологічними чинниками його життя та діяльності. У конкретних проявах педагогічної культури офіцера є елементи його військово-педагогічної підготовки, таланту, загальної культури. Одночасно велику роль у розвитку його культурного рівня відіграють психологічні особливості та здібності: мислення, почуття, воля, спрямованість особистості, а також специфічні знання, уміння, навички та звички [2, с. 26].

Висновки. Отже, теоретичний аналіз понятійно-термінологічного поля дослідження проблеми формування педагогічної культури майбутніх офіцерів Сухопутних військ Збройних Сил України окреслює нові завдання, першочерговим з яких визначаємо визначення особливостей формування педагогічної культури майбутніх офіцерів СВ у вищих військових навчальних закладах. Це, на нашу думку, є перспективним для подальшого наукового пошуку.

Список використаних джерел:

1. Горячева К. С., Рижиков В. С. Методика впровадження дидактичних та рольових ігор в освітній процес військової освіти як практика прийняття рішень в умовах обстановки наближеної до бойової. *Молодь і ринок*. 2018. Вип. № 7 (162). С. 17–22.
2. Зелений В. І. Розвиток педагогічної культури молодих офіцерів внутрішніх військ МВС України: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Київ, 2003. 212 с.
3. Кабінет Міністрів України. Постанова Про створення єдиної системи військової освіти (1997). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1410-97-%D0%BF#Text>
4. Капосльоз Г. В. Модель наукового забезпечення функціонування та розвитку системи військової освіти України. *Науковий часопис Академії національної безпеки*. 2018. № 2 (18). С. 102–121.
5. Король С. В. Професійна спрямованість гуманітарної підготовки фахівців інженерного профілю в університетах: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Тернопіль, 2010. 248 с.
6. Мітягін О., Вітер Д., Карпенко В. Формування моделі професійної військової освіти в Україні з урахуванням процедур оперативного планування НАТО. *Військова освіта*. 2021. № 1 (43). С. 64–78.
7. Оршанський Л. В. Професійна спрямованість гуманітарної підготовки як педагогічна проблема сучасності. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України: електрон. наук. фах. вид.* 2010. Вип. 5. URL: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Vnadps/2010_5/10olvpps.pdf
8. Панасюк К. Мовленнєва культура офіцера-військовика: чинники впливу. *Військова освіта*. 2021. № 1 (43). С. 212–221.

9. Пашко Л. А. Осучаснення управлінської культури як основа оновлення управлінських відносин. *Статистика України*. 2004. № 2 (25). С. 40–44.
10. Пилипчук Р. В. Військова освіта. URL: <https://www.mil.gov.ua/ministry/sklad-zbrojnix-sil-ukraini/suhoputni-vijska/>
11. Приходько Ю. Військово-педагогічний процес як система методологічних і організаційно-методичних засад. *Військова освіта*. 2017. № 1 (35). С. 140–148.
12. Приходько Ю. Актуальні проблеми трансформації стану та якості системи вищої військової освіти. *Військова освіта*. 2022. № 1 (45). С. 179–197.
13. Про освіту. Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
14. Рижиков В. С. Значення професійних якостей в цільовій моделі навчально-виховного процесу підготовки військових. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка: соціальна робота*. 2017. № 2. С. 61–64.
15. Сотник В. Сутність та особливості управлінської культури викладача у вищому військовому навчальному закладі. *Військова освіта*. 2020. № 1 (41). С. 271–279.
16. Указ Президента України. Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України (2016). URL: <https://www.president.gov.ua/documents/922016-19832>

References:

1. Horiacheva, K. S., & Ryzhykov, V. S. (2018). Metodyka vprovadzhennia dydaktychnykh ta rolovykh ihor v osvitnii protses viiskovoi osvity yak praktyka pryiniattia rishen v umovakh obstanovky nablyzhenoi do boiovoi [The method of introducing didactic and role-playing games into the educational process of military education as a practice of decision-making in conditions close to combat]. *Molod i rynek*, 7 (162), 17–22 [in Ukrainian].
2. Zelenyi, V. I. (2003). *Rozvytok pedahohichnoi kultury molodykh ofitseriv vnutrishnikh viisk MVS Ukrainy* [Development of the pedagogical culture of young officers of internal forces of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine]. (Candidate's thesis). Kyiv Institute of Internal Affairs of the National Academy of Internal Affairs of Ukraine. Kyiv [in Ukrainian].
3. Cabinet of Ministers of Ukraine. (1997). Resolution on the creation of a unified system of military education. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1410-97-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
4. Kaposloz, H. V. (2018). Model naukovoho zabezpechennia funktsionuvannia ta rozvytku systemy viiskovoi osvity Ukrainy [Model of scientific support for the functioning and development of the military education system of Ukraine]. *Naukovyi chasopys Akademii natsionalnoi bezpeky*, 2 (18), 102–121 [in Ukrainian].
5. Korol, S. V. (2010). *Profesiina spriamovanist humanitarnoi pidhotovky fakhiotsiv inzhenerneho profilu v universytetakh* [Professional orientation of humanitarian training of engineering professionals at universities]. (Candidate's thesis). Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University. Ternopil [in Ukrainian].
6. Mitiahin, O., Viter, D., & Karpenko, V. (2021). Formuvannia modeli profesiinoi viiskovoi osvity v Ukraini z urakhuvanniam protsedur operatyvnoho planuvannia NATO [Formation of a model of professional military education in Ukraine, taking into account NATO's operational planning procedures]. *Viiskova osvita*, 1 (43), 64–78 [in Ukrainian].
7. Orshanskyi, L. V. (2010). Profesiina spriamovanist humanitarnoi pidhotovky yak pedahohichna problema suchasnosti [The professional orientation of humanitarian training as a pedagogical problem of modern times]. *Visnyk Natsionalnoi akademii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy*, 5. Retrieved from http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Vnadps/2010_5/10olvpps.pdf. [in Ukrainian].
8. Panasiuk, K. (2021). Movlennieva kultura ofitsera-viiskovyka: chynnyky vplyvu [Speech culture of a military officer: influencing factors]. *Viiskova osvita*, 1 (43), 212–221 [in Ukrainian].
9. Pashko, L. A. (2004). Osuchasnennia upravlinskoi kultury yak osnova onovlennia upravlinskykh vidnosyn [Modernization of management culture as a basis for renewal of management relations]. *Statystyka Ukrainy*, 2 (25), 40–44 [in Ukrainian].
10. Pylypchuk, R. V. (2005). *Viiskova osvita* [Military education]. Retrieved from <https://www.mil.gov.ua/ministry/sklad-zbrojnix-sil-ukraini/suhoputni-vijska/> [in Ukrainian].
11. Prykhodko, Yu. (2017). Viiskovo-pedahohichni protses yak systema metodolohichnykh i orhanizatsiino-metodychnykh zasad [The military-pedagogical process as a system of methodological and organizational-methodical principles]. *Viiskova osvita*, 1 (35), 140–148 [in Ukrainian].

12. Prykhodko, Yu. (2022). Aktualni problemy transformatsii stanu ta yakosti systemy vyshchoi viiskovoi osvity [Actual problems of transformation of the state and quality of the system of higher military education]. *Viiskova osvita*, 1 (45), 179–197 [in Ukrainian].
13. On education, Law of Ukraine dated September 5, 2017 No.2145-VIII. Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> [in Ukrainian].
14. Ryzhykov, V. S. (2017). Znachennia profesiinykh yakosteï v tsilovii modeli navchalno-vykhovnoho protsesu pidhotovky viiskovykh [The importance of professional qualities in the target model of the educational and upbringing process of military training]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka: sotsialna robota*, 2, 61–64 [in Ukrainian].
15. Sotnyk, V. (2020). Sutnist ta osoblyvosti upravlinskoï kultury vykladacha u vyshchomu viiskovomu navchalnomu zakladi [The essence and features of the management culture of a lecturer in a higher military educational institution]. *Viiskova osvita*, 1 (41), 271–279 [in Ukrainian].
16. Decree of the President of Ukraine. (2016). About the Concept of the Development of the Security and Defense Sector of Ukraine. Retrieved from <https://www.president.gov.ua/documents/922016-19832> [in Ukrainian].

Sevruk V. A.,

orcid.org/0000-0001-9170-4940

THEORETICAL FOUNDATIONS OF THE FORMATION OF THE FUTURE OFFICERS' PEDAGOGICAL CULTURE

The article analyses the theoretical foundations of the formation of the future officers' pedagogical culture. Military education is integrated into the state education system on the basis of a single legislative and regulatory framework. The factors contributing to the effective functioning of the military education system are identified. It is focused on the Concept of the Development of the Security and Defense Sector of Ukraine, namely on the important directions of the development of the specified sector.

Military education is based on the principles of scientific character, humanism, democracy, consistency and continuity and is carried out on the basis of a competency-based approach. Military education is a process of professional training of military specialists who possess systematized, fundamental and special knowledge of military science, necessary for servicemen for military service and military duty performing, practical activities, strengthening the combat readiness of the Armed Forces of Ukraine and creating material, intellectual and spiritual values in the interests of ensuring national security and defense of Ukraine.

Special attention is focused on issues of formation of various types of future officers' culture (managerial, communicative, speech, pedagogical, etc.). It is important to improve the future officers' managerial and communicative culture. The works of many researchers are devoted to the problems of the formation of pedagogical culture of specialists of various specialties. There are elements of the officer's military-pedagogical training, talent and general culture in the specific manifestations of their pedagogical culture. A role in the development of their cultural level is played by psychological features and abilities: thinking, feelings, will, orientation of the individual, as well as specific knowledge, abilities, skills and habits.

The theoretical analysis of the conceptual and terminological field of the research on the problem of formation of the pedagogical culture of future officers of the Armed Forces of Ukraine outlines new tasks, the first priority of which is to determine the peculiar features of the formation of the pedagogical culture of future officers of the Armed Forces of Ukraine in higher military educational institutions.

Key words: a future officer, pedagogical culture, military education.

Дата надходження статті: 15.12.2021 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор Галус О. М.